

TOIMINTAKERTOMUS 2021

**Hyvää elämää
muistiystävällisessä
yhteiskunnassa**

SISÄLLYS

Saatesanat.....	3
TOIMINTA 2021	4
1. Oikeudet ja osallisuus toteutuvat arjessa	5
2. Muistisairaiden ja läheisten ohjaus ja palvelut toimivat.....	11
3. Aivoterveys vahvistuu ja muistisairauksien riskien tunnistaminen kehittyy	18
4. Olemme vahva ja vetovoimainen vaikuttaja	20
SÄÄNTÖMÄÄRÄINEN TOIMINTA	27
HENKILÖSTÖ JA TALOUS.....	28
 Liite 1. Hallinto, ryhmien jäsenyydet ja yhteistyöverkostot.....	30
 Liite 2. Muistiliiton kannanotot, lausunnot ja muut kirjoitukset.....	35
 Liite 3. Muistiliiton verkostot ja yhteistyö 2021	37

SAATESANAT

Kun maailma myllertää, on entistä tärkeämpää löytää ihmisiä, jotka ovat lähellä, kuuntelevat, auttavat ja välittävät. Muistiliitto ja sen jäsenyhdistykset tavoittivat tapahtumissaan ja toiminnassaan toisena koronavuonna lähes 100 000 muistisairauksien kanssa tavalla tai toisella tekemisissä olevaa ihmistä. Muistiliiton toiminta on näkyvää ja vaikuttavaa ja toimintamme merkitys korostuu vuosi vuodelta väestön ikääntyessä ja muistisairauksien koskettaessa yhä useampaa meistä.

Monipuolinen asiantuntijuus, laaja ja avarakatseinen yhteistyö sekä muistisairaiden ihmisten äänen esiin nostaminen ovat tehneet Muistiliitosta vaikuttavan ja luotetun toimijan sekä halutun yhteistyökumppanin. Haluamme jakaa asiantuntijuuttamme, uskalamme ottaa kantaa epäkohtiin, luoda uutta ja vahvistaa yhteiskuntamme yhdenvertaisuutta.

Toimintakertomus vuodelta 2021 osoittaa toimintamme voiman ja laajuuden. Uutena puheenjohtajana näen Muistiliiton merkittävänä kansallisena suunnanäyttäjänä ja toivon pystyväni puhaltamaan toiminnalle entistä vahvemmin tuulta purjeisiin.

Jenni Kulmala
Puheenjohtaja
Muistiliitto

Toimintavuotta 2021 määritteli koronapandemia, joka piti tapahtumat virtuaalisina ja työn Muistiliitossa pääosin etätyönä. Koronarokotusten eteneminen onneksi helpotti rajoitustoimia ja vuoden 2020 kaltaisesta eristäytymisestä saatettiin asteittain luopua. Tällä oli suuri merkitys ikääntyneiden ja muistisairautta sairastavien arjen hyvinvoinnille, vaikka kohtaamiset tavanomaisine kättelyineen ja halauksineen eivät ole vielä kään palautuneet ennalleen. Poikkeukselliset olosuhteet huomioiden toimintavuosi oli vilkas; muistiyhdistykset ja Muistiluotsikeskukset tavoittivat jälleen suuren määrän ihmisiä, muistiystävällisen yhteiskunnan edellytyksistä viestittiin aktiivisesti sekä tehtiin vaikuttamistyötä ja uusia kehittämistyön avauksia.

Vuoden 2021 onnistumiset ovat osoitus resilienssistä – kyvystä toimia luovasti ja sinnikkäästi vaikeissa olosuhteissa, palautua ja säilyttää voimavaransa. Toivon, että jokainen järjestön vapaaehtoinen, kokemustoimija, luottamushenkilö ja työntekijä huomaa kiittää ja arvostaa itseään upeasta työstä – lämmin kiitos!

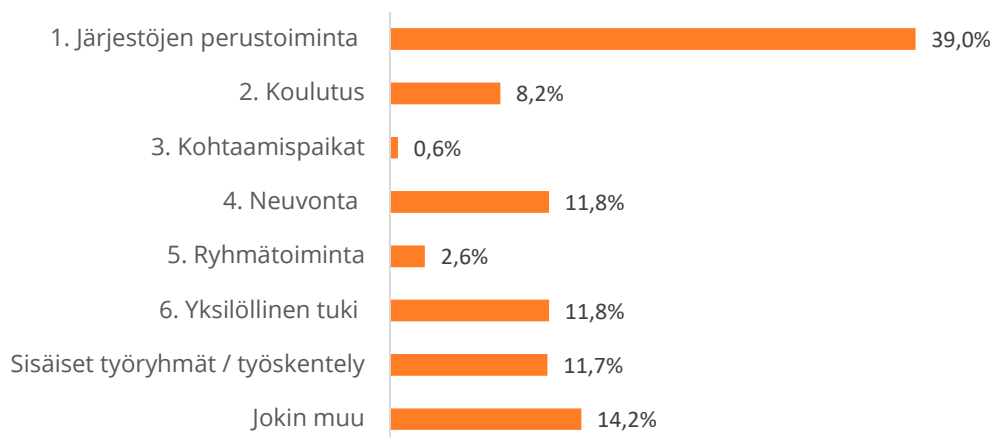
Tätä kirjoitettaessa Euroopassa käydään sotaa, joka on äkisti horjuttanut turvallisuuden tunnettamme. Rauha ja turvallisuus eivät ole itsestään selviä vaan niitä pitää rakentaa ja vaalia. Muistiliiton tehtävänä on muistiystävällisen yhteiskunnan rakentaminen. Jatkamme työtä muistisairaana ihmisen ja hänen läheisensä oikeuksien puolesta määrätietoisesti, arvoihimme ja vankkaan osaamiseen nojautuen.

Katariina Suomu
Toiminnanjohtaja
Muistiliitto

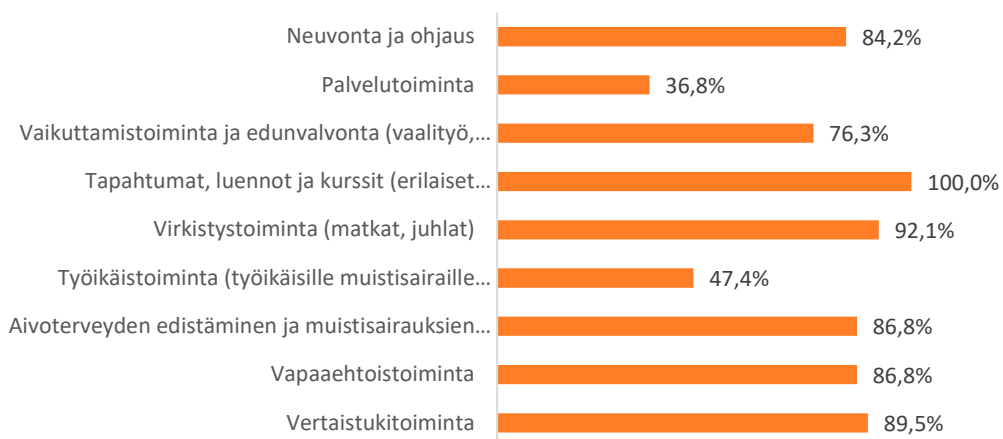
Toiminta 2021

Toimintavuonna Muistiliiton toteuttamiin tapahtumiin, koulutuksiin ja tapaamisiin osallistui 9 328 ihmistä. Näiden lisäksi osallistujia tavoitettiin erilaisin viestintä- tai digitaalisin menetelmin. Koronapandemia vaikutti edelleen vahvasti toiminnan suunnitteluun ja toteutukseen. Toimenpiteistä kaksi kolmasosaa toteutettiin Teams -tapaamisina tai webinaareina ja vain alle kymmenesosa live- tai läsnätilaisuuksina. Muistiliiton toimenpiteistä yli puolet oli valtakunnallisia. Alueellista ja paikallista tukea muistiyhdistyksille ja Muistiluotseille annettiin kaikkien maakuntien alueilla, myös Ahvenmaalla. Lähes kaksi viidesosaa toimenpiteistä oli järjestöjen perustoimintaan kuuluvaa, mutta toiminnassa korostui myös neuvonta, yksilöllinen tuki sekä erilaiset koulutukset (Kuvio 1).

Kuvio 1. Keskusjärjestön toiminta

Muistiyhdistykset raportoivat toimintavuoden aikana noin 80 000 kohtaamista. Näistä kymmenesosa oli muiden kuin muistiluotsiyhdistysten raportoimia kohtaamisia. Muistiyhdistysten toiminta oli laaja-alaista keskittyen muistisairaille ja läheisille suunnattuun toimintaan. Kaikissa yhdistyksissä toteutettiin vähintään tapahtumia, luentoja tai kursseja. Aivoterveysten edistämiseen ja muistisairauksien ennaltaehkäisyyn liittyviä toimenpiteitä oli lähes 90% yhdistyksistä ja erilaista vaikuttamistoimintaa lähes 80% kaikista yhdistyksistä. (Kuvio 2)

Kuvio 2. Muistiyhdistysten toiminta

1. OIKEUDET JA OSALLISUUS TOTEUTUVAT ARJESSA

Muistiliitto (keskusjärjestö) osallistui aktiivisesti erilaisiin työ- ja ohjausryhmiin, kuulemistilaisuuksiin ja foorumeihin ja toi niissä esiin muistisairauden vaikutuksia palvelutarpeeseen sekä oikeuksien toteutumisen esteitä palvelujärjestelmän eri tasoilla. Erityisen huomion kohteena olivat vammaispalvelulain ja ikääntyneitä koskevien palveluiden lainsäädännön valmistelutyö. Itsemääräämisoikeutta koskevan lainsäädännön valmistelun seurantarayhmä käynnistyi loppuvuodesta. Toimintavuoden aikana valmisteltiin sekä kuntavaali- että aluevaalitavoitteet. Pyydettyjä lausuntoja eri ministeriöille annettiin 13, lisäksi osallistuttiin viiteen eri kuulemistilaisuuteen. Liittovaltuusto antoi kokoustensa yhteydessä kannanotot ja lisäksi Muistiliitto oli mukana kahdessa eri toimijoiden yhteisessä kannanotossa. Valtakunnalliset muistiaktiivit ottivat kantaa yksin asuvien muistisairaiden tilanteeseen. Muistiliitto toimi aktiivisesti myös osana Vammaisfoorumia ja otti kantaa vammaisia henkilöitä koskeneisiin kysymyksiin muistisairaiden näkökulmasta. Muistiviikolla julkaistiin Muistisairauksien yhteiskunnalliset vaikutukset -raportti yhteistyössä Biogen Oy:n kanssa.

Muistiliitolle saapuvien lausuntopyyntöjen ja työryhmäkutsujen perusteella voidaan arvioida, että liiton tuottama tieto ja näkemys koetaan tarpeellisenä. Lausunnoilla ja vaikuttamistyöllä (lausunnot, vaikuttamisaiheisten somepäivitysten kattavuus, jäsenyydet asiantuntijatyöryhmissä) on vaikutettu lainsäädäntö- ja kehittämishankkeisiin tai niiden etenemiseen. Strategisille kumppaneille tehdyn kyselyn perusteella kumppanit näkevät Muistiliiton toimijana, joka on pystynyt erittäin hyvin lisäämään ajankohtaista tietoa muistisairauksista, tuen ja palveluiden tarpeista sekä oikeuksien toteutumisesta. Päättäjät puolestaan arvioivat, että he olivat pystyneet hyödyntämään Muistiliiton esiin nostamia näkökulmia omassa päätöksenteossaan hyvin.

Muistiluotsiverkoston tapaamisiin sisältyi vaikuttamistoiminnan koulutusta, jolla tuettiin keskusten vaikuttamistyötä. Lisäksi kuntavaalien ja aluevaalien materiaaleilla sekä webinaareilla pystyttiin tukemaan muistiyhdistysten ja Muistiluotsien vaikuttamistyötä. Kuntavaalipaneelin kautta lisättiin sekä päättäjien että äänestäjien tietoutta Muistiliiton vaalitavoitteista. Kuntavaalikampanjan palautekyselyssä valtaosa (92%) vastaajista koki saaneensa kampanjan materiaaleista ja toimenpiteistä tukea ja työkaluja vaikuttamistoimintansa tueksi. Aluevaaliwebinaariin osallistuneet kokivat saaneensa materiaalia ja tietoa, jota voi hyödyntää aluevaalivaikuttamisessa.

**Pidetään hyvää huolta
muistisairaista ihmisistä
ja heidän läheisistään.**

#kuntavaalit2021 #muistiystävällinenkunta #muistiliitto

Vaikuttamistoiminta on iso ja monitahoinen kokonaisuus, jonka tukeminen vaatii monenlaisia sekä eritasoisia toimenpiteitä. Muistiluotsin verkostontila 2017 ja 2020 -kyselyn mukaan vaikuttamistyö on edelleen osa-alue, johon tarvitaan Muistiliiton ja koordinaation tukea. Monet vaikuttamiseen liittyvät asiat kuten kattavan palvelupolun toteutuminen ja palveluiden saatavuus ovat niin isoja kokonaisuuksia, että vaikuttamistyötä tarvitaan jatkossakin laajalla rintamalla.

VAIKUTIMME MUISTISAIRAUKSIIN LIITTYVIEN KIELTEISTEN ASENTEIDEN JA HÄPEÄN POISTAMISEKSI

Keväällä ja syksyllä toteutettiin sosiaalisessa mediassa ja radiossa vaikuttamis-kampanja. Se toi kosketus-teeman kautta esiin, miten sairastunut itse kokee sairau-den. Kampanja keskittyi erityisesti sairastuneen suhteiseen muihin ihmisiin, läheisiin ja kosketukseen. Mainosten käsikirjoitukset perustuivat muistisairaiden ihmisten omiin tarinoihin. Kampanjassa jaettiin myös tietoa muistisairauksista sekä Muisti-liiton ja jäsenyhdistysten tarjoamasta tuesta ja kutsuttiin ihmisiä mukaan toimintaan. Sosiaalisessa mediassa kolme kampanjavideota ja postaukset tavoittivat keväällä yli 165 000 ihmistä, saivat myönteisen vastaanoton ja rohkaisivat ihmisiä kommentoi-maan. Radioon toteutettiin kolme erilaista kosketus-teemaista spottia, jotka sisälsivät rohkaisun tutustua Muistiliiton ja jäsenyhdistysten toimintaan. Keväällä mainokset kuuluivat valtakunnallisilla ja paikallisilla kanavilla kahden viikon ajan. Ne tavoittivat 2,9 miljoonaa yli 18-vuotiasta ja keskimäärin mainokset kuultiin 4,7 kertaa. Kampanja toteutettiin ennen syksyllä ennen Muistiviikkoa uudestaan. Tuolloin sosiaalisessa mediassa kampanjoitiin kaksi viikkoa ja radiossa viikko.

Elokuussa Muistiliitto teki yhteistyötä Lotan ja papan kanssa. Koronalauluistaan tun-netut Lotta ja Pappa kertoivat elokuussa papan saamasta muistisairausdiagnoosista. Muistiliiton kanssa yhteistyössä tehty video ”Papan muistisairaus” on kerännyt kaksi-kon YouTube-kanavalla jo yli 78 000 katselukertaa. Videolla Lotta ja pappa kertovat elämästä muistisairausdiagnoosin jälkeen ja Lotta mainitsee Muistineuvo-tukipuheli-men. Lisäksi he kertovat kuunnelleensa Muistiliiton Muistisairaana maailmassa -pod-castia. Lotan ja papan videossa tärkeä viesti on se, että muistisairauksia ei tarvitse

Papan
muistisairaus
72 t. katselukertaa
· 2 kuukautta sitten

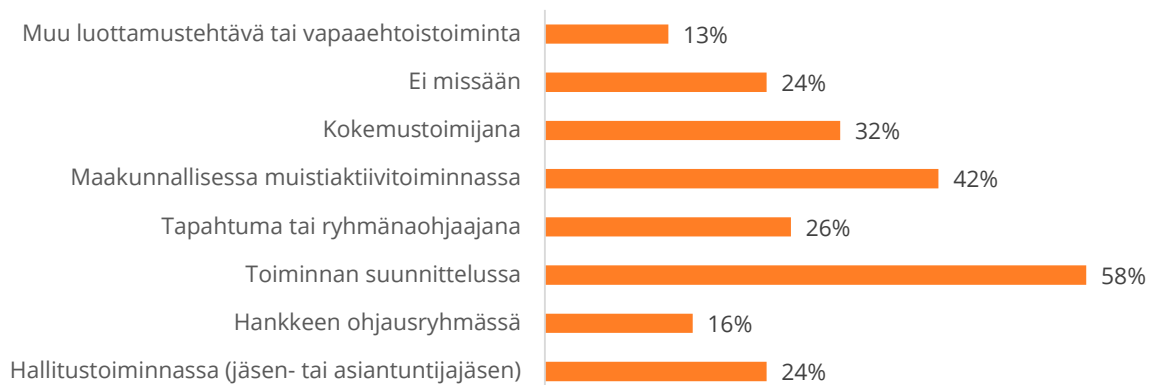
hävetä tai peitellä. Video herätti paljon keskustelua sekä videon kommenteissa että Lotan ja papan Facebook-sivustolla. Katsojat kokivat tärkeäksi, että muistisairauksista puhutaan avoimesti. Viestinnässä hyvin valittu yhteistyökumppani ja oikein kohdenetut sosiaalisen median postaukset auttoivat tavoittamaan aiempaa enemmän yleisöä. Lotan ja papan kanssa tehdyn yhteistyön myötä tavoitettiin uusia ihmisiä ja yhteistyö näkyi niin Muistiliiton sosiaalisen median luvuissa kuin Muistisairana maailmassa -podcastien kuulijaluvuissa.

Tietoisuus muistisairaana ihmisen kohtaamisesta vapaaehtoistoiminnassa ja muistisairautta sairastavien ihmisten ja läheisten mahdollisuus toimia itse vapaaehtoisena on vahvistunut Muistiliiton vapaaehtoistoiminnan mallien sekä vuoden aikana pidettyjen koulutusten ja tehtyjen koulutusmateriaalien avulla.

KEHITIMME JA LEVITIMME MUISTIYSTÄVÄLLISIÄ KÄYTÄNTÖJÄ JA TOIMINTATAPOJA JA TARJOSIMME MUISTISAIRAILLE JA LÄHEISILLE MAHDOLLISUUKSIA OSALLISTUA, TOIMIA JA VAIKUTTAA SEKÄ ELÄÄ OMANNÄKÖISTÄ ELÄMÄÄ

Erilaisten toimintamallien (Aivoterveyslähettiläs, Muistikummit, Muistiaktiivit), tuotettujen materiaalien ja koulutusten avulla on tuettu muistiyhdistyksiä muistiystävällisyyttä lisäävien toimintojen toteuttamiseen. Vuonna 2021 toimintamallit olivat käytössä muistiyhdistyksissä koronapandemiasta huolimatta. Muistikummituokioiden avulla pystyttiin muuttamaan ihmisten asennoitumista muistisairauksiin positiivisemmaksi. 90% live- tai webinaarituokioihin osallistuneista ja 81% muistikummituokion verkkoversion käyneistä koki asennoitumisensa muuttuneen muistiystävällisemmäksi muistikummituokion avulla.

Tarjoamalla jäsenyhdistysten käyttöön monipuolisia vapaaehtoistoiminnan malleja ja kannustamalla yhdistyksiä tarjoamaan muistisairaille henkilöille rooleja ja tehtäviä vapaaehtoistoiminnassa on vahvistettu myös muistisairaiden ihmisten ja heidän läheistensä osallisuutta vapaaehtoistoiminnassa. Kolme neljäsosaa muistiyhdistyksistä ilmoitti, että muistisairaat ihmiset ovat heidän yhdistyksessään jossain toimijan roolissa. Neljäsosalla yhdistyksistä on muistisairas henkilö mukana hallitustoiminnassa (Kuvio 3).

Kuvio 3. Muistisairaiden ihmisten osallistuminen muistiyhdistysten eri toimintoihin (Toiminnot, jossa mukana muistisairauteen sairastuneita – prosenttia yhdistyksistä)

Vapaaehtoisesti toimivista yhdistyksistä lähes yhdeksän kymmenestä ilmoitti vuonna 2021 toteutetussa kyselyssä, ettei heidän toiminnassaan ole aktiivisesti mukana olevia muistisairaita. Jatkossa tulee kiinnittää huomiota siihen, miten voidaan tukea erityisesti yhdistyksiä tarjoamaan muistisairaille aktiivisia rooleja.

Muistiliiton ulkopuolella tieto ja tietoisuus muistisairauteen sairastuneiden ja erityistä tukea tarvitsevien mahdollisuuksista toimia vapaaehtoisena on lisääntynyt Vapaaehtoistoimintaa muistisairaana -materiaalipaketin avulla sekä aihetta käsittelevän yhteistyöwebinaarin avulla. Tieto tuetusta vapaaehtoisuudesta ja muistisairaiden toimintamahdollisuuksista vapaaehtoistoiminnassa tavoitti useita vapaaehtoistoimintaa järjestäviä organisaatioita, ja heidän tietonsa muistisairaiden ihmisten ja muiden erityisryhmien vapaaehtoistoimintamahdollisuuksista lisääntyi.

**Vapaaehtoistoiminta
on osa **HYVÄÄ JA
AKTIIVISTA ELÄMÄÄ**
muistisairauden kanssa.**

Muistipaneeli.fi -sivustolla mahdollistettiin muistisairaille henkilöille, heidän läheisilleen sekä sote-alan ammattilaisille tilaisuus ottaa osaa yhteiskunnalliseen keskusteluun, valmisteltavaan lainsäädäntöön tai muihin ajankohtaisiin aiheisiin. Toimintavuonna toteutui kolme kyselyä (kotona asumisen tuki muistisairaalle, sosiaalihuolto- ja vanhuspalvelulain uudistus muistisairaana näkökulmasta sekä muistisairaana ihmisen omaishoito ja sen erityispiirteet). Rekisteröityneistä panelisteista viidesosa oli muistisairaita henkilöitä, kolme viidesosaa muistisairaiden läheisiä ja viidesosa sote-alan ammattilaisia. Käyttäjistä kolme viidesosaa koki, että he ovat saaneet Muistipaneelin avulla tuotua tarpeensa ja mielipiteensä esiin. Muistipaneelin tuloksia on hyödynnetty blogikirjoituksissa sekä niitä on aika ajoin esitelty verkostotapaamisten yhteydessä. Tuloksia on myös käytetty vaikuttamistyössä sekä mm. lausuntopyynnöissä sosiaalihuoltolain ja ikääntyneen väestön toimintakyvyn tukemisesta sekä iäkkäiden sosiaali- ja terveyspalveluista annetun lain sekä eräiden niihin liittyvien lakien muuttamisesta.

Toimintavuonna kehitettiin tuetun päätöksenteon suunnitelma ja tukea päätöksen tekemiseen -materiaalia yhdessä muistisairaiden ja läheisten kanssa ja sitä pilotoitiin työpajoissa. Valmis materiaali esiteltiin Muistikonferenssissa. Se julkaistiin verkkosivuilla marraskuussa ja sitä toimitettiin yhdistyksiin ennakkotilausten mukaisesti. Piloteista saatujen tulosten perusteella kehitetyt materiaalit edistivät muistisairaiden ihmisten kykyä tehdä päätöksiä ja pilottiin osallistuneiden muistisairaiden läheisten tietoisuus tuetusta päätöksenteosta lisääntyi.

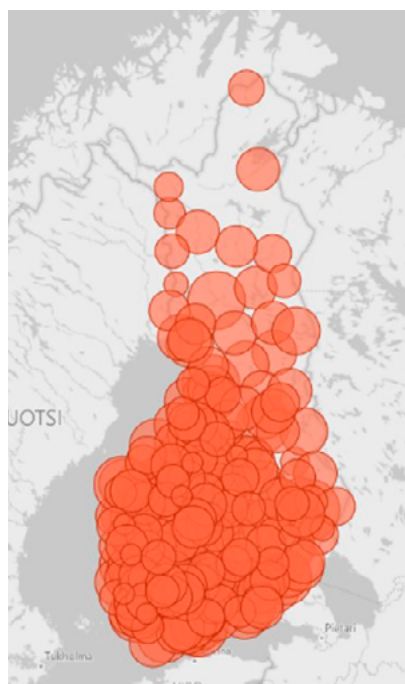

2. MUISTISAIRAIDEN JA LÄHEISTEN OHJAUS JA PALVELUT TOIMIVAT

TUOTIMME JA VÄLITIMME ASiantuntija ja KOKEMUSTIETOA JA TEIMME MUISTISAIRAUKSIIN LIITTYVÄÄ NEUVONTAA

Muistisairautta sairastavien ja läheisten tukena toimi muistiyhdistysten ohella kattava ja laatulupausta toteuttava Muistiluotsiasiantuntijaverkosto (kuvio 4) sekä Muistineuvo-puhelinpalvelu. Työikäisten muistisairaiden ja heidän läheistensä tukea lisättiin Muistiliiton koordinoiman, yhdistystoimijoista koostuvan työikäisverkoston kautta.

Muistiliiton muistiluotsikoordinaatio sekä tuottaa Muistiluotsiverkostolle sisältökoulutuksia osaamisen ylläpitämiseen, työkaluja ja materiaaleja seurantaan, että ohjaa ja neuvoo keskuksia toiminnan tukemisessa ja kehittämisessä. Toimintavuonna Muistiluotsikeskusten työntekijöiden osaamista vahvistettiin järjestämällä koulutusta verkostopäivillä kaksi kertaa vuodessa. Webinaareissa koulutettiin työntekijöitä mm. yksinäisyyden lievittämisestä ja tukimuodoista, läheisten ihmisten mielen-terveyden tukemisesta, Hyvän hoidon kriteeristöstä ja Muistibarometrista. Muistiluotsityöntekijöille järjestettiin myös kolmiosainen ryhmänohjaukseen liittyvä koulutuskokonaisuus webinaarina. Keskusten työntekijöille annettiin lisäksi vuosittaista koulutusta kuudessa webinaarissa laadusta, mittareista sekä toiminnanohjausjärjestelmästä. Palvelupolun ja asiakasohjauksen kehittämiseen ja edistämiseen liittyen järjestettiin neljä alueellista Muistiluotsitapaamista, joissa esiteltiin eri alueiden palvelupolkumalleja, yhteydenottolomaketta tai yhdistysreseptiä. Lisäksi käytiin keskustelua päivätoiminnan toteutumisesta eri alueilla. Uusia työntekijöitä perehdytettiin verkoston toimintaan 11 eri tapaamisessa sekä ohjattiin ja neuvottiin yhdeksällä eri luotsikäynnillä. Koronatilanteen vuoksi varsinaiset käynnit vähenivät ja puhelin- ja Teams-neuvonnan määrät kasvoivat.

Kuvio 4. Muistiluotsitoiminnan kattavuus

Yhdistystoimijoille ja Muistiluotseille järjestettiin myös oikeudelliseen ennakointiin (edunvalvontavaluutukseen ja suomi.fi-palveluiden käyttöön) sekä Kelan palveluihin liittyvät koulutukset. Yhdistysten luottamushenkilöille ja muistiluotsityöntekijöille järjestettiin vuoden aikana myös yhteensä 10 teemallista porinapajaa. Päivitetyt Muistiviuhka, Minnesinfo, Muistivihko ja Minneshäftet -materiaalit tukivat muistiyhdistysten ja luotsien edellytyksiä tehdä ohjaus- ja neuvontatyötä uudistuvassa sote-ympäristössä.

Muistiluotsikeskukset tavoittivat vuonna 2021 noin 86 000 ihmistä (luvussa mukana myös yhdistyskirjeillä tavoitetut). Asiakastyytyväisyyden keskiarvo Muistiluotsien kaikissa tilastoimissa toiminnoissa oli erittäin korkea (9,17), joten toiminta vastaa hyvin tarpeeseen. (Kuvio 5)

Kuvio 5. Muistiluotsien toimintatilasto 2021

Muistiluotsiverkoston työntekijät kokivat, että Muistiliiton koordinaation järjestämä vuosittainen koulutus ja tuki vahvistivat heidän osaamistaan muistisairauteen liittyvistä asioissa erittäin hyvin (ka 4,53 Likert 1–5). Työntekijöistä valtaosa (94%) hyödynnä erittäin hyvin tai hyvin Muistiluotsiverkoston foorumeita ja materiaaleja. Asiakastyön itsearviointiin vastanneista keskusten työntekijöistä 100% koki antavansa asiakkaille ohjausta ja neuvontaa muistisairauksista, palveluista ja muista toiminnoista asiantuntevasti, selkeästi ja asiakaslähtöisesti. Kaksi kolmasosaa työntekijöistä koki omaavansa erittäin hyvät taidot ja kolmasosa hyvät taidot ryhmien ohjaamisesta. Sen sijaan lähes kaikki (99%) kokivat omaavansa erittäin hyvät tai hyvät tiedot ja taidot muistisairaiden kohtaamiseen.

Työikäisverkostoon kuuluvien yhdistystoimijoiden osaamista tuettiin ja vahvistettiin verkostopäivien ja porinapajojen muodossa kuusi kertaa vuoden aikana sekä Muistiliiton moderoiman Facebook-ryhmän (52 jäsentä) kautta. Työikäisverkostolle toimitettiin kaksi verkostokirjettä (tiedote verkoston yhteistyökumppaneille) vuoden aikana. Työikäisten muistisairauksista, kohtaamisesta ja hyvästä hoidosta käytiin puhumassa seitsemässä eri tilaisuudessa ja aiheesta annettiin kaksi haastattelua. Toimintavuonna suunniteltiin, arvioitiin ja kehitettiin työikäisenä sairastuneisiin ja läheisten tarpeisiin, palveluihin ja asenteisiin liittyviä kysymyksiä asiantuntijaverkoston, muistiyhdistysten työikäishankkeiden, Muistiluotsien ja toimintaa suunnittelevien kanssa.

Työikäiskoordinaatio moderoi kahta eri muistisairaille ja läheisille tarkoitettua Facebook-ryhmää, työikäiset muistidiagnoosin saaneet (37 jäsentä) ja nuorten 13–35-vuotiaiden Kun isä unohti -ryhmää (249 jäsentä). Uutena toimintamuotona pilotoitiin yhteistyössä Muistiluotsien ja työikäiskoordinaation kanssa vertaistapaaminen työikäisenä sairastuneille ja perheille. Perheiden tapaamisia toteutui kolmen maakunnan alueella. Näiden lisäksi kahden maakunnan alueella pidettiin maakunnallinen seminaari työikäisten muistisairauksista yhteistyössä muistiyhdistysten, Muistiluotsien ja työikäistoiminnan kanssa verkossa ja paikan päällä. Vertaistueksi ja väestön tiedon lisäämiseksi työikäisten sairauksista tuotettiin toimintavuonna myös kolme videota Muistiliiton YouTube -kanavalle (muistisairaus työikäisenä ja perhe, muistisairaus työikäisenä ja parisuhde sekä muistisairaus ja nuori läheinen).

Työikäisverkoston jäsenet kokivat, että Muistiliiton antama ja välittämä tieto, tuki ja materiaalit ovat vahvistaneet heidän osaamistaan ja tiedonsaantia. Vastaajien mielestä keskeisimpiä toiminnalla saavutettuja tuloksia olivat mm. työikäisten muistisairauksien saama näkyvyys, tiedon lisääntyminen sekä kokemuksien ja käytäntöjen jakaminen. Koordinaation tuella onnistuttiin myös maakunnallisten vertaispäivien toteutuksessa ja tavoitettiin muistiperheiden nuoria.

Muistiliiton tarjoamalla tuella on vahvistettu jäsenyhdistysten edellytyksiä tarjota muistisairaiden ja heidän läheistensä tarpeita vastaavaa toimintaa. Muistiyhdistyksistä kolme neljäsosaa koki, että he ovat voineet Muistiliiton tuen avulla tarjota muistisairaiden ihmisten ja heidän läheistensä tarpeita vastaavaa toimintaa hyvin tai erittäin hyvin. Lisäksi esimerkiksi järjestöpäivien osallistujat kokivat, että päivästä saadun tiedon avulla he pystyvät kehittämään toimintaansa muistisairaiden tarpeita vastaaviksi.

TOIMIMME TUKENA MUISTISAIRAUDEN ERI VAIHEISSA

Muistineuvo-puhelinpalvelu tarjosi ohjausta ja neuvontaa joka arkipäivä ja koko kesän ajan. Uusille Muistineuvo-vastaajille järjestettiin perehdytys ja tarvelähtöistä koulutusta myös osana Muistiluotsiverkostoa. Muistineuvon viestintää lisättiin monikanavaisella tiedotuksella: uudistettua Muistineuvo-korttia lähetettiin 290 eri kohteeseen, kuten muistipoliklinikoille, muistineuvoloihin ja asiakasohjausyksiköihin. Lisäksi tuotettiin audiogrammimainos 13 Olka-pisteeseen aulaTV:n näytöille ja someen. Muistineuvosta annettiin kuusi eri haastattelua, lisäksi tuotettiin maksettuja mainoksia kuten klikkibannereita Sanoman medioihin. Radiomainokset kuuluivat viikon ajan yhdeksällä kanavalla, ja tavoittivat 1 019 000 eri kuulijaa. Yhteistyötä tehtiin myös ruotsinkielisten asiakasohjausyksiköiden kanssa.

Muistineuvo-palvelun käyttö kasvoi 28% edeltävään vuoteen verrattuna (915 vastattua puhelua). Käyttöasteen nousu korreloi muistiaiheiden ajankohtaisuuteen, monikanavaisen viestintään sekä poikkeustilanteessa korostuneeseen henkilökohtaiseen neuvontaan ja samanaikaisiin julkisten palveluiden sulkuihin. Muistisairaiden elämäntilanteiden moninaisuus haastaa puhelinneuvonnassa tarvittavat taidot ja osaamisen.

Vuonna 2021 yhteydenottojen yleisimmät aiheet olivat hoitoon tai oireiden ja sairau-
den tutkimiseen liittyviä. Kolmanneksi yleisin aihe oli oikeudellinen neuvonta. Muisti-
neuvon vastaavien henkilöiden vahva osaaminen näkyi soittajien antamissa palaut-
teissa, sillä lähes kaikki (97%) Muistineuvoon soittaneista koki saaneensa apua
tilanteeseensa. Soittajat kokivat neuvonnan asiantuntevaksi ja miellyttäväksi. Muisti-
neuvossa uusia palvelun käyttäjiä oli noin kolme neljäsosaa soittajista (otantaan
perustuva arvio). Muistineuvoon soittaneista kolme viidesosaa koki palvelusta saa-
dulla avulla olleen vaikutusta kotona pärjäämiseen ja reilu kaksi viidesosaa kertoi
palvelun käytön vaikuttaneen julkisten palveluiden käytön tarpeeseen (vähentänyt tai
lisännyt käyttöä). Soittajien todettiin hyötynneen Muistineuvon kiireettömästä neuvon-
nasta, he myös kokivat saaneensa rohkaisua palveluiden ja tukien hakemiseen.

**MUISTIYHDISTYSTEN JA MUISTILUOTSIEN TUKI, OHJAUS JA
PALVELUT OLIVAT OSA UUDISTUVAA MAAKUNNALLISTA SOSIAALI-
JA TERVEYDENHUOLLON PALVELUKETJUA JA RAKENNETTA,
KUMPPANUUS KUNTIEN JA MAAKUNTIEN KANSSA VAHVISTUI**

Muistiliiton sote-teesit ovat tukeneet muistiyhdistyksiä ja Muistiluotseja tulevaisuu-
den sote-keskusohjelman sekä aluevaalien vaikuttamistyössä. Kuntavaaliohjelma,
aluevaaliohjelma sekä Muistisairausten yhteiskunnalliset vaikutukset -raportti toivat

esiin järjestöjen, ja erityisesti muistiyhdistysten ja Muistiluotsikeskusten merkityksen muistisairaahan toimivassa palveluketjussa. Yhteisten vaalitavoitteiden ja materiaalien jalkauttamiseksi järjestettiin yhdistystoimijoille sekä Muistiluotseille kuntavaali- ja aluevaaliwebinaari sekä keväällä äänestäjille suunnattu Muistiliiton kuntavaali-paneeli, johon osallistui 109 kuulijaa.

Toimintavuoden aikana välitettiin tietoa toimivista alueellisista palvelupolkumalleista sekä esimerkkejä yhteydenottolomakkeen käytöstä Muistiluotsien syksyn alueellisissa tapaamisissa. Muistiluotsikeskuksista vajaa viidesosa koki olevansa erittäin hyvin ja lähes puolet koki olevansa hyvin osana palveluketjua. Nousua vuodesta 2020 vuoteen 2021 on lähes 10%. Muistiluotsit kokevat tarvitsevänsä keskusjärjestön ja koordinaation tukea sekä työkaluja vaikuttamistyöhönsä. Vaikuttamistyö tämän tyyppisessä toiminnassa on hidasta ja siihen vaikuttaa menossa oleva palvelurakenteen muutos alueilla. Edelleen Suomessa on alueellisia eroja sen suhteen, miten järjestöt otetaan mukaan palvelu- ja hoitopolkuihin. Tämä vaatii vahvistamista sekä vaikuttamista alueellisesti.

VAIKUTIMME PALVELUIDEN SAATAVUUTEEN, KUNTOUTUKSEEN SEKÄ LAADUKKAAN JA TURVALLISEN KOTI- JA YMPÄRIVUOROKAUTISEN HOIDON PUOLESTA

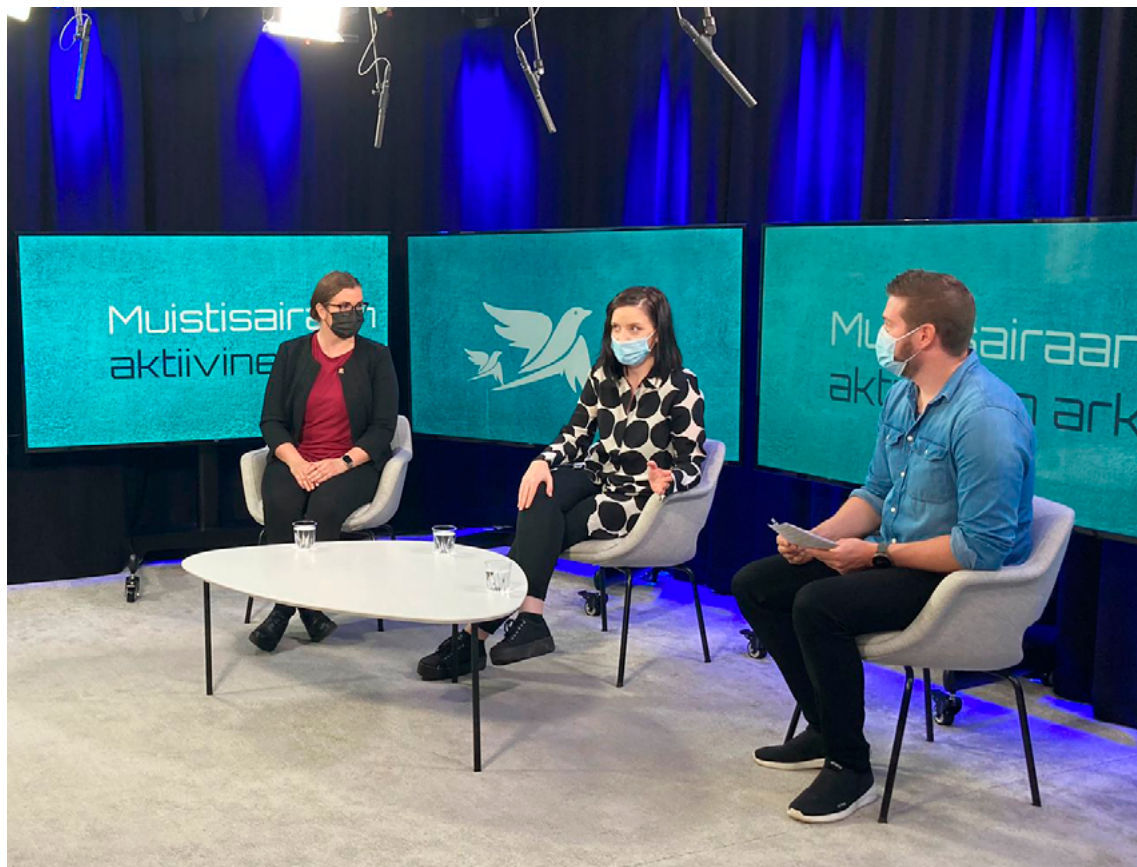
Toimintavuonna tuotettiin YouTube-videoita tukemaan tiedon leviämistä. Muistiluotsikeskusten toiminnasta tehtiin video edistämään tietoutta keskustusten toiminnasta ja auttamaan ihmisiä löytämään Muistiluotsikeskusten tiedon ja tuen äärelle. Lisäksi tuotettiin Elämää muistisairauden kanssa -video kertomaan muistisairauden kanssa elämisestä sekä video Hyvän hoidon kriteeristön työkirjasta ja tarkistuslistasta levittämistyön tueksi.

Hyvän hoidon kriteeristöä markkinoitiin sosiaalisessa mediassa, Super-lehdessä sekä eri artikkeleiden ja kirjoitusten kautta. Vuonna 2021 sähköisen työkirjan käyttäjämäärät kasvoivat ja vuoden aikana työkirjalla oli 1 081 käyttäjää. Muistibarometrin 2020 mukaan vanhuspalveluita tarjoavista kunnista/alueista kuusi kymmenestä kertoi, että he kysyivät palveluiden laadun varmistamiseksi palveluntuottajiltaan käytössä olevasta Hyvän hoidon kriteeristöstä tai muusta laadunvarmistus- tai kehittämistyökalusta palvelutuotannon tarjouspyyntöjen tai vastaavien yhteydessä. Hyvän hoidon kriteeristön koulutusmallia pilotoitiin syksyllä 2021 POPSoten alueella. Koulutukset toteutettiin yhteensä neljässä eri POPSoten alueen yksikössä yhteistyössä Oulun Seudun Muistiyhdistyksen, Suomenselän Muistin, Koillismaan Seudun Muistin ja Raahen seudun muistiyhdistyksen kanssa. Palautteen perusteella koulutusmallia pidettiin toimivana ja osallistujat kokivat, että koulutuksessa käsitellyt asiat olivat tärkeitä sosiaali- ja terveysalan houkuttavuuden kannalta ja että koulutuksesta saadut tiedot voidaan soveltaa hyvin käytännön työhön.

Vuonna 2021 käynnistettiin muistisairaiden päivätoiminnan tilaa kartoittava selvitys. Työikäisten muistisairaiden päivätoimintaan liittyen käynnistyi yksi gradu-yhteistyö.

Oppilaitosyhteistyötä tehtiin toimintavuonna myös pienempien kirjallisten toimeksiantojen sekä Aivoterveyslähettiläs-oppilaitosyhteistyön muodoissa. Queen Silvia Nursing Award Finland 2021 -palkinnon yhteydessä Muistiliitto nosti esiin laadukkaan hoitotyön merkityksen. Samalla viestittiin muistisairaiden palvelutarpeista ja niihin vastaamisesta sekä kansallisille että kansainvälisille QNSA-sidosryhmille.

Toimintavuonna toteutettiin webinaareja ja koulutuksia mm. oikeudelliseen ennakointiin ja edunvalvontavaltuutukseen sekä Kelan palveluihin (sis. kuntoutus) liittyen. Kuntoutuksen näkökulmia tuotiin esiin myös Muistisaira-an aktiivinen arki -webinaarissa, joka toteutettiin yhteistyössä Suomen Fysioterapeutit ja Akavan Sairaanhoidajat ja Taja ry:n kanssa. Webinaarilla ja sen tallenteella tavoitettiin yhteensä 1 165 kuulijaa ja se sai osallistujilta erittäin vahvan suosituksen (NPS +85).

TARJOSIMME VERTAISTUKEA JA -TOIMINTAA SAIRASTUNEILLE JA LÄHEISILLE

Vertaislinja-päivystäjät (13) vastasivat toimintavuoden aikana 1 362 puheluun, joka oli 192 puhelua enemmän kuin edellisenä vuonna. Vertaislinja-palvelun avulla pystyttiin tukemaan omaishoitajia ja läheisiä jaksamaan paremmin arjen muuttuvissa tilanteissa, 88% päivystäjistä koki pystyneensä antamaan soittajalle tukea hyvin tai

erittäin hyvin. Päivystäjien omat tukihenkilöt paikallisesta muistiyhdistyksestä antoivat tukea haastaviksi koettuihin puheluihin. Muistiliitto tuki päivystäjiä järjestämällä mm. kaksi yhteistä vertaistuellista koulutustilaisuutta, joissa teemoina olivat muistisairaajan ajokyvyn puheeksi ottaminen sekä muistisairaahan tuettu päätöksen teko ja muistisairaahan päivätoiminta. Lisäksi järjestettiin Vertaislinjatreffit etäyhteyksillä. Vertaislinja oli maaliskuun ajan Entisten nuorten sävellahjan lahjoituskohteena.

Nuorten hoivaajien ja läheisten näkyvyyttä ja oikeutta tulla kuulluksi vahvistettiin viemällä tietoa lasten ja nuorten asiantuntijoille ja muille ammattilaisille yhdeksässä eri tapaamisessa sekä järjestämällä nuorille ”Näkyväksi miitti” -vertaistukitapaaminen verkossa yhteistyössä Nuoret hoivaajat -asiantuntijaverkoston kanssa. Työikäisten Facebook-ryhmät tarjosivat vertaistukea työikäisille muistisairaille sekä nuorille läheisille. Ryhmään kuuluminen tuki sairauden kanssa elämistä ja arjessa selviytymistä yksittäisissä avovastauksissa. Merkittävin koettu hyöty oli keskustelu, vastaukset omiin kysymyksiin ja arjen jakaminen.

Jäsenille suunnattu Muisti-lehti ilmestyi neljä kertaa vuonna 2021. Jokaisessa lehdessä pääosassa ovat sairastuneiden ja läheisten tarinat, jotka toimivat vertaistukena.

INNOSTIMME UUSIA VAPAAEHTOISIA MUKAAN TOIMINTAAN JA KEHITIMME UUSIA VAPAAEHTOISTEHTÄVIÄ

Muistiliiton vapaaehtoistoiminnan kohderyhmien tarpeita ja toiveita kuultiin vapaaehtoistoiminnan tuessa ja kehittämisessä tarjoamalla yhdistyksille vapaaehtoistoiminnan kehittämiskonsultaatiota ja lyhyt koulutus palvelumuotoilusta vapaaehtoistoiminnassa. Lähes 80% muistiyhdistyksistä ja Muistiluotsikeskuksista koki saaneensa apua vapaaehtoistoimintansa kehittämiseen Muistiliitolta.

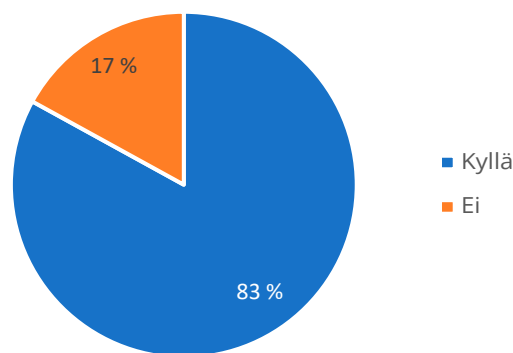
Vapaaehtoistoiminnan muodot olivat monipuolisia ja mahdollistivat muistisairaiden henkilöiden osallisuuden toiminnassa. Iloa ja voimaa -hankkeen toimintamallit ja tuotokset ovat juurtuneet osaksi yhdistysten vapaaehtoistoiminnan koordinaatiota vahvistaen muistisairaiden ja heidän läheistensä osallisuutta vapaaehtoistoiminnassa.

VAIKUTIMME MUISTIYSTÄVÄLLISTEN ASUMISRATKAISUJEN JA ELINYMPÄRISTÖN PUOLESTA

Muistiliitto oli kuultavana Ympäristöministeriön muisti- ja ikäystävällisiä asumisratkaisuja ja elinympäristöä kartoittavissa järjestötapaamisissa ja sen rooli toimijana vahvistui vuoden aikana. Toimintavuonna Muistiliitto käynnisti yhteistyön Ympäristöministeriön kanssa ja liitto valittiin yhdeksi ankkurijärjestöksi Ympäristöministeriön järjestöhanke -kokonaisuuteen (käynnistyy 2022).

3. AIVOTERVEYS VAHVISTUU JA MUISTISAIRAUKSIEN RISKIEN TUNNISTAMINEN KEHITTYY

Lisäsimme tietoa muistisairauksien ennaltaehkäisystä ja riskitekijöistä Muistiluotsi-keskuksissa ja muistiyhdistyksissä toimi vuoden aikana yhteensä 89 vapaaehtoista aivoterveyslähettilästä, jotka ohjasivat Yhdessä kohti aivoterveyttä -ryhmiä tai pitivät luentoja aiheesta. Muistiyhdistykset toteuttivat toimintavuonna 323 eri aivoterveysryhmää, joihin osallistui 1 250 osallistujaa. Yhdistyksistä 83% ilmoitti, että aivoterveyden edistäminen on osa yhdistyksen toimintaa (Kuvio 6).

Kuvio 6. Aivoterveyden edistäminen osana yhdistyksen toimintaa

Toimintavuonna toteutettiin ensimmäistä kertaa aivoterveyslähettiläskouluttajien verkoston kokoontuminen, jossa yhdistystoimijoilla oli mahdollisuus keskustella toimintaa koskevista ajankohtaisista asioista. Aivoterveyslähettiläille (ryhmän/luennon vetäjät) tehtyjen kyselyjen ja haastattelujen perusteella toimintamallilla pystytään herättämään osallistujissa mielenkiintoa ja motivoitumista aivoterveyteen tekoihin arjessa. Ryhmätoiminnasta ja luennoilta saatujen palautteiden perusteella osallistajat olivat kokeneet, että osallistuminen on edistänyt omaa hyvinvointia ja lisännyt omatoimisuutta oman aivoterveyden edistämiseksi sekä vahvistanut ongelmanratkaisukykyä arjessa.

EDISTIMME MUISTISAIRAUKSIEN VARHAISTA TUNNISTAMISTA

Muistiliitto vietti Aivoviikkoa viikolla 11, teemalla Ajattele aivojasi -mieti muistiasi. Tällä teemalla Muistiliitto järjesti luennon, lisäksi oltiin mukana Neurologisten vammaisjärjestöjen yhteisessä Aivoviikon webinaarissa "Läheisyys, kosketus ja empatia – miten aivot toimivat". Aivoviikolla yhdistyksiä kannustettiin järjestämään tapahtumia. Teemaviikolle myös tuotettiin materiaalia yhdistysten käyttöön, kuten diasarja ja postikortteja. Muistiyhdistykset toteuttivat Aivoviikolla 2021 yhteensä yli 50 tilaisuutta tai tapahtumaa ja tavoittivat lähes 1 500 osallistujaa. Aivoviikon aikana Muistiliitto haastoi sosiaalisessa mediassa ihmiset tekemään pieniä tekoja oman

aivoterveytensä eteen. Aihe kiinnosti, sillä Aivoviikon aloitus Facebookissa oli kattavuudeltaan koko vuoden suurin, yli 25 000.

Toimintavuonna julkaistiin uudelleen IS-artikkeli ja www.alypaa.fi-työhyvinvointitesti muokattuna korona-ajan etätyön teemaan.

Muistiviikolla julkaistiin Biogen Finlandin kanssa yhteistyössä toteutettu Muistisairauksien yhteiskunnalliset vaikutukset -raportti. Raportissa nostettiin keskeisinä suosituksina esiin tarve Suomen kansalliselle muistisairauksien hoito- ja palvelupolulle sekä muistisairauksien ennaltaehkäisyyn panostaminen. Raportti on huomioitu laajasti ja sen tuottamaa tietoa on voitu hyödyntää osana kansallista muistipolku-hanketta (THL).

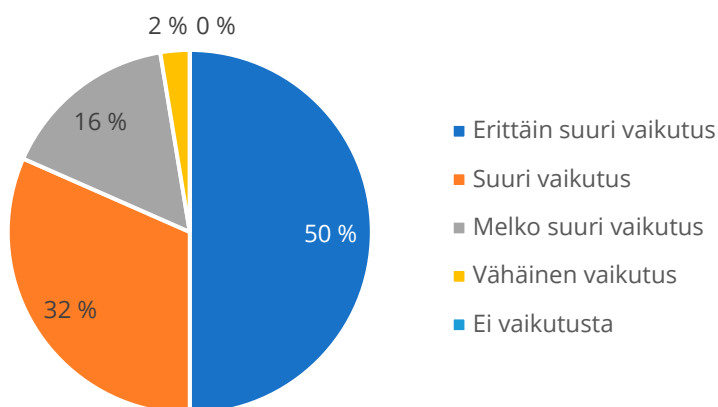

**Ajattele aivojasi
- mieti muistiasi
AIVOVIIKKO 2021**

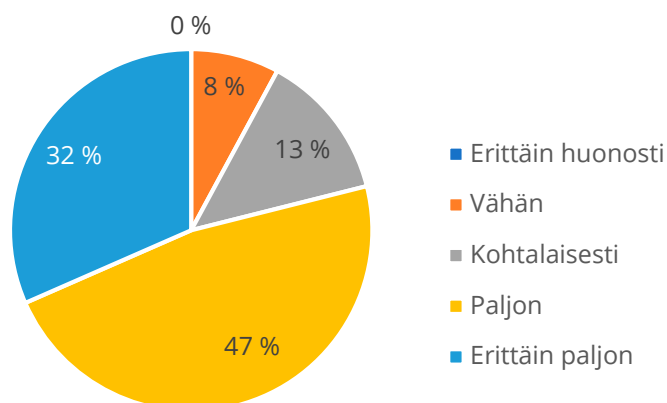
4. OLEMME VAHVA JA VETOVOIMAINEN VAIKUTTAJA

MUISTILIITTO YHDISTYKSINEEN TYÖSKENTELI KOHTI YHTEISTÄ PÄÄMÄÄRÄÄ JA MUODOSTI VAHVAN ASIAANTUNTIJA- JA YHTEISTYÖVERKOSTON

Vuonna 2021 Muistiliiton jäsenyhdistysten henkilöjäsenmäärä laski. Koronapandemia vaikeutti yhdistystoimintaa eikä uusien jäsenien saaminen yhdistykseen toteutunut suunnitellusti. Peräti 82% muistiyhdistyksistä koki, että koronapandemialla oli suuri tai erittäin suuri vaikutus yhdistysten toimintaan (kuvio 7). Muistiliiton kyselyn mukaan muistisairaat ja läheiset kokevat, että yhdistysten ja järjestöjen tarjoamalla tuella ja toiminnalla olisi heille keskeinen merkitys korona-ajan mukanaan tuomista haasteista ja vaikutuksista toipumisessa (läheisistä 67% ja muistisairaista 56% piti tärkeänä). Muistisairaat ja läheiset pitävät kasvotusten toteutettua toimintaa merkityksellisempänä, etäyhteydellä tai puhelimitse toteutusta toiminnasta olisi apua vain noin kolmasosalle.

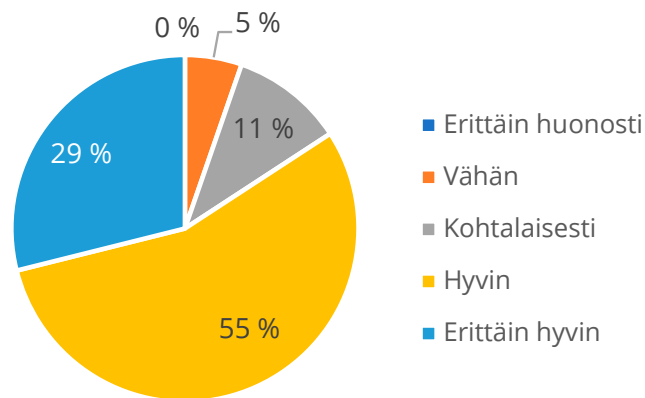
Kuvio 7. Koronapandemian vaikutus yhdistyksen toimintaan

Kuvio 8. Muistiyhdistysten kokemus keskusjärjestön tuesta

Neljä viidesosaa yhdistyksistä koki, että keskusjärjestön tarjoama tuki on vahvistanut heidän toimintaedellytyksiään paljon tai erittäin paljon (Kuvio 8). Toimintavuonna yhdistystoimijoille järjestettiin yhdistysjohdon päivä ja järjestöpäivä, joissa toimijoiden asiantuntijuutta tuettiin ajankohtaisluennoin. Päivillä toimijat kehittivät myös erilaisia yhteistyömuotoja. Kolme neljäsosaa yhdistyksistä kertoo hyödyntäneensä Muistiliiton tapahtumia vuoden aikana. Osallistujat myös kokevat päivät hyödylliseksi ja suosittelisivat niitä muille yhdistystoimijoille (järjestöpäivien NPS +68, yhdistysjohdon päivän NPS +90).

Muistiyhdistyksistä suurin osa (82%) koki, että he hyötyivät Muistiliitolta vuoden aikana saamastaan ohjauksesta, neuvonnasta, koulutuksista ja tapahtumista hyvin tai erittäin hyvin. Yhdistyksistä 5% prosenttia ilmoitti, että he ovat hyötynneet tiedosta tai tuesta vain vähän. (Kuvio 9)

Kuvio 9. Muistiyhdistysten kokema hyöty Muistiliiton tarjoamasta ohjauksesta, neuvonnasta, koulutuksista ja tapahtumista

Muistiyhdistykset kokevat yhdistysten toiminnan kohtalaisen näkyväksi (keskiarvo 3,3 asteikolla 1–5). Yhdistysten näkyvyyttä mitattiin myös muun muassa yhdistysten Muistiviikon tapahtumilla. Vuonna 2021 yhdistykset toteuttivat koronatilanteesta huolimatta 106 tapahtumaa.

TEIMME AKTIIVISTA YHTEISTYÖTÄ MUISTIASIOIDEN EDISTÄMISEKSI JA HAIMME MYÖS UUSIA KUMPPANEITA

Muistiliitto toimi laaja-alaisesti erilaisissa ulkopuolisissa yhteistyöverkostoissa nostaten esille niin ikääntyneiden kuin työikäisten muistisairaiden kuin läheisten ja nuorten hoivaajien näkökulmia. Toimintavuonna Muistiliitto osallistui Pohjoismaiseen saamelaiden muistisairautta sairastavien ja heidän läheistensä asioita edistävään Dementia and Indigenous people -työryhmään. Muistiliitto edusti ja teki yhteistyötä muistisairaiden ja läheisten äänen esiin nostamiseksi Sosiaali- ja terveysministeriön, Ympäristöministeriön, Terveystieteiden ja hyvinvoinnin laitoksen (THL), Ihmisoikeus-

keskuksen (Ihmisoikeusvaltuuskunta), SOSTEn, Vammaisfoorumin, Alzheimer Europen, Alzheimer Disease Internationalin (ADI) sekä monien muiden toimijoiden kanssa (liite 3). Toimintavuonna liitto osallistui Alzheimer Europen virtuaaliseen konferenssiin, jonne mahdollistettiin myös Muistiaktiivien osallistuminen.

Strategisia kumppanuuksia (esim. STM, THL, Ihmisoikeuskeskus, järjestökumppanuudet) vahvistettiin laajentamalla yhteistyötä ikääntyvien ja muistisairaiden parissa tutkimusta tekevien yliopistojen kanssa (UEF, JYU, UHE) sekä käynnistettiin uusia yhteistyömuotoja mm. Ympäristöministeriön, Työterveyslaitoksen ja THL:n kanssa. Yhteistyön avulla on voitu edistää muistisairaiden ihmisten ja heidän läheistensä oikeuksia (esim. vaikuttamistyö Vammaisfoorumi ja Ihmisoikeuskeskus). Kumppanit antoivat vuodesta 2021 Muistiliitolle erittäin vahvan suosituksen (NPS +93).

Toista vuotta peräkkäin webinaarina toteutettu Muistikonferenssi tarjosi ideoita, tukea ja uusia näkökulmia työskentelyyn sekä tietoa muistisairaiden ja läheisten kokemuksista vahvistaen muistisairauksiin liittyviä positiivisia asenteita. Tapahtumaan osallistui 470 kuulijaa ympäri Suomen. Osallistujista arviolta puolet oli julkisella sektorilla toimivia muistityön ammattilaisia, kolmasosa 3. sektorilla toimivia ammattilaisia ja viidesosa yksityisellä sektorilla toimivia ammattilaisia. Muistikonferenssi sai osallistujilta erittäin vahvan suosituksen (NPS +88).

Muistiviikkoa vietettiin viikolla 38. Viikon teema jatkoi vaikuttamiskampanjan teemaa ”Kosketuksen voima” ja viikon viestinnässä käytettiin kampanjan visuaalista ilmettä. Muistiliiton valtakunnallinen viestintä keskittyi Muistiliiton ja Biogenin Maailman Alzheimer-päivänä julkaistun raportin ympärille. Sen lisäksi viikon aikana sosiaalisessa mediassa kerrottiin esimerkiksi muistikummitoiminnasta. Muistiviikon aloituspostaus Facebookissa oli kattavuudeltaan yli 18 000.

Muistiviikolla järjestettiin webinaari ”Kosketuksen merkitys muistisairaana ihmisten elämässä”, joka tavoitti 729 kuulijaa. Muistiviikolla yhdistyksiä kannustettiin järjestämään tilaisuuksia teemalla Hyvää elämää muistiystävällisessä yhteiskunnassa. Tueksi tuotettiin materiaalia sosiaaliseen mediaan sekä tiedotepohja. Muistiyhdistykset toteuttivat Muistiviikolla eri puolilla Suomea yhteensä 106 eri tilaisuutta tai tapahtumaa ja tavoittivat 2 293 osallistujaa.

Lisäksi yhdistyksiä kannustettiin valaisemaan julkisia rakennuksia eri puolilla Suomea Maailman Alzheimer-päivänä 21.9. kansainvälisen mallin mukaan. Valaistukset toteutuivat esimerkiksi Lappeenrannassa, Jyväskylässä, Jämsässä, Espoossa ja Kouvolassa.

TOIMINTAMME TAVOITTI LAAJAN JOUKON IHMISIÄ

Muistiliitto ja muistiyhdistykset kohtasivat toimintavuonna 2021 yhteensä lähes 100 000 ihmistä ympäri Suomen. Muistiliitto tuki muistiyhdistyksiä kehittämis- ja hanketyössä yksilöllisellä ohjauksella ja neuvonnalla, yhdistyskäynneillä sekä toteuttamalla erilaisia yhdistysten koulutus- tai perehdytystilaisuuksia (mahdollisuuksien mukaan live/etä). Viestinnällisesti yhdistyksiä tuettiin esimerkiksi opastamalla graafiseen suunnitteluun tarkoitetun verkkosivuston Canvan käyttöönnotossa ja käytössä.

Suunniteltuja messuosallistumisia tai isoja tapahtumia ei pääsääntöisesti pystytty toteuttamaan, mutta toimintavuonna Muistiliitto osallistui Kehittyvän Vanhustyön virtuaalimessuille.

KEHITIMME INNOVATIIVISESTI UUSIA TOIMINTAMALLEJA MUISTISAIRAIDEN JA LÄHEISTEN TUKEMISEKSI JA LEVITIMME NIITÄ KÄYTÄNTÖÖN

Muistiliitto osallistui SuomiAreenan keskusteluun ”Lisää virkeitä työ- ja elinvuosia aivoista huolehtimalla”. Toimintavuonna Muistiliitto osallistui asiantuntijana myös Biogenin ja VTT:n Slush-tapahtuman yhteydessä järjestämään Alzheimer Challenge-työpajaan.

Toimintavuodelle 2021 Muistiliitto ei saanut uusia hankerahoituksia, mutta Kansallisen muistiohjelman järjestöllisen jalkauttamisen, Iloa ja voimaa ja Minun valintani -hankkeissa levitettiin kehitettyjä toimintamuotoja ja materiaaleja niin muistiyhdistysten kuin muidenkin toimijoiden käyttöön. Levittämistä tehostettiin YouTube-videoilla, podcasteilla sekä erityisesti some-mainonnalla. Facebook-julkaisujen kattavuutta tehostettiin myös maksullisella markkinoinnilla ja tämän ansiosta Muistiliiton Facebook-julkaisujen kattavuusluvut lähes kaksinkertaistuivat edellisestä vuodesta (vuonna 2020 kattavuus 532 000, 2021 kattavuus 1 064 000).

VAPAAEHTOISET JA KOKEMUSTOIMIJAT OSALLISTUIVAT AKTIIVISESTI TOIMINTAAN JA SEN KEHITTÄMISEEN

Vuonna 2021 muistiyhdistyksissä oli mukana 2 048 vapaaehtoista. Vuoteen 2020 verrattuna vapaaehtoisten määrässä on tapahtunut nousua (2020 vapaaehtoisia 1 457) korona-ajan haasteista huolimatta. Osittain lukuun voi vaikuttaa raportointitavan muutos. Lähes kaikki (87%) yhdistykset ilmoittavat vapaaehtoistoiminnan olevan yksi toimintamuoto. Muistisairaiden ja heidän läheistensä tukena toimi muistiyhdistyksissä ja luotsikeskuksissa vuoden aikana 658 vapaaehtoista Muisti-KaVeRia.

Vuonna 2021 Muistiliiton toimintatukea haki kaksitoista vapaaehtoisvoimin toimivaa yhdistystä. Yhdistykset järjestivät tuen avulla monipuolista toimintaa jäsenistölleen ja osallistuivat liiton yhteisten teemaviikkojen järjestämiseen alueillaan.

Toimintavuonna tuotettiin uusia materiaaleja ja toimintaa vapaaehtoistoiminnan tueksi. Muistivapaaehtoistoiminnasta tuotettiin esittelyvideo. Lisäksi Vapaaehtois-toimintaa muistisairaana -esite ja -somekampanja sekä yhteistyössä Kansalaisareenan kanssa järjestetty Vapaaehtoistoiminta on kaikille -webinaari tarjosivat tietoa muistisairaana ihmisen mahdollisuuksista toimia vapaaehtoisena. Jäsenyhdistysten vapaaehtoistoiminnan tueksi järjestettiin yhteensä kuusi valtakunnallista ja kuusi alueellista vapaaehtoistoiminnasta vastaavien (Vapa) -verkoston tapaamista sekä kolme koulutusta ja toimintaperehdytystä.

Kokemustoiminnasta tuotettiin video levittämään tietoa kokemustoiminnasta ja innostamaan uusia toimijoita mukaan. Toiminta on laajenemassa ja vuonna 2022 toimintaa toteutuu viiden maakunnan alueella toimiville vapaaehtoisille. Kokemustoimijakoulutus-mallia levitettiin mm. Muistiluotsiverkoston tapaamisissa. Muistiliiton kokemustoiminnan käsikirja julkaistiin sähköisenä versiona (kuvaus mallin käyttöönotosta) ja Muistiliiton kokemustoimintamallia kehittäneille kokemustoimijoille järjestettiin palautetapaaminen. Lisäksi järjestettiin kokemustoimijatreffit kaikille Muistiliiton kokemustoimijoille. Muistiliiton kokemustoimijat olivat tyytyväisiä toimintaan ja 75% palautteen mukaan koki tapaamisen vahvistaneen yhteenkuuluvuutta. Kaikki vastanneet kokivat tapaamisen lisänneen tietoa kokemustoiminnan kokonaisuudesta.

Muistikummilähettiläät ovat vapaaehtoisia, jotka innostavat muistikummituokioissa osallistujia hyväntekijöiksi: tekemään muistiystävällisiä tekoja omassa arjessaan ja lähipiirissään. Muistikummitoimintaa toteutettiin muistikummit.fi-verkkotuokioiden avulla sekä pääasiassa yhdistysten toteuttamien muistikummituokioiden muodossa. Vuonna 2021 verkkotuokio toteutettiin myös ruotsiksi. Muistiyhdistyksissä ja luotsikeskuksissa toimi vuoden aikana yhteensä 153 vapaaehtoista muistikummilähettilästä, joiden pitämiin muistikummituokioihin osallistui 1 062 uutta muistikummiä. Verkossa muistikummituokioon osallistui vuoden aikana 993 uutta muistikummiä. Muistikummitoimintaa markkinoitiin sosiaalisessa mediassa, artikkeleissa sekä uuden muistikummitoiminnasta kertovan YouTube-videon avulla.

MUISTIYSTÄVÄLLINEN TEKONI

**"Kohtaan muistisaira
henkilön ihmisenä,
arvokkaana yksilönä, jota
diagnoosi ei määritä."**

- Emmi

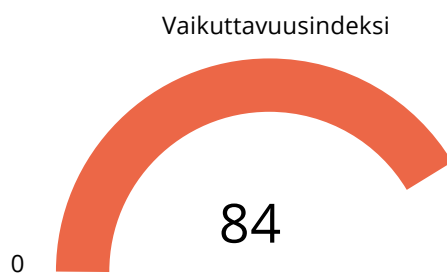
TURVASIMME TOIMINNAN JATKUVUUDEN MONIPUOLISTAMALLA RAHOITUSLÄHTEITÄ JA KOHDENTAMALLA RESURSSIJA TARKOITUKSENNUKAISETI

Liittohallitus kävi toimintaympäristöön ja erityisesti rahoitusympäristön muutokseen liittyvää strategista keskustelua sekä asetti pidemmän tähtäimen tavoitteen vahvistaa koko järjestön viestintää ja varainhankintaa. Uusia yhteistyökumppanuuksia käynnistettiin toimintavuonna mm. Ympäristöministeriön ja Lahjoittamon kanssa. Helsingin toimisto muutti kevään aikana pienempään ja edullisempaan toimitilaan.

ARVIOIMME TOIMINTAMME VAIKUTUKSIA SÄÄNNÖLLISESTI JA SYSTEMAATTISESTI

Toimintaa seurattiin toimintatilastolla, vuosikyselyillä sekä toimintapalautteilla. Tuloksellisuutta seurattiin toimintojen omilla mittareilla kuten koulutusten hyödyllisyydellä ja NPS:llä. Työntekijät toteuttivat jatkuvaa arviointia. Tuloksellisuutta seurattiin Muistiliiton tilastoinnilla sekä kerätyllä palautteilla tapaamisten ja koulutusten yhteydessä. Muistiyhdistyksiltä ja muistiluotseilta on kerätty tietoa myös osana vuosittaista toimintatietokyselyä.

Muistiluotsiverkoston toiminnanohjausjärjestelmä keräsi tietoa luotsikeskusten toiminnan laajuudesta, asiakaspalautteista sekä kumppaneiden ja vapaaehtoisten arvioista. Laatua seurattiin laaduntarkistuslistoilla. Mittareilla saatiin tietoa tapahtumien ja ryhmien vaikutuksista. Reaaliaikainen tiedonkeruu (SurveyPal) ja visualisointi (PowerBi) ohjasi sekä Muistiliiton työntekijöitä että Muistiluotseja tiedon analysointiin ja tulosten hyödyntämiseen. Muistineuvo-puhelinpalvelu kerää systemaattisesti seuranta-tietoa puheluiden määrästä, laadusta ja aiheisällöistä toiminnan arvioimiseksi ja kehittämiseksi.

Kuvio 10 Muistiluotsitoiminnan vaikutavuus

Sääntömääräinen toiminta

JÄSENET

Vuoden 2021 lopussa Muistiliitolla oli 42 jäsenyhdistystä, yhdistyksillä oli 13 774 henkilöjäsentä.

LIITTOVALTUUSTO

Muistiliiton liittovaltuusto kokoontui liiton sääntöjen mukaisesti kaksi kertaa. Kevätliittovaltuuston kokous pidettiin 15.11.2021 ja syysliittovaltuuston kokous pidettiin 20.11.2021. Molempiin kokouksiin voitiin hallituksen päätöksellä Muistiliiton sääntöjen 9 § mukaisesti osallistua etäyhteyksillä. Päätös tehtiin osallistujien terveyden suojelemiseksi pandemiatilanteessa. Liittovaltuusto käsitteli kokouksissaan sääntömääräiset asiat.

LIITTOHALLITUS

Kokoontui hallituksen puheenjohtajan kutsusta 10 kertaa. Kokoukset järjestettiin pääosin etäyhteyksin. Hallituksen työvaliokunta kokoontui säännöllisesti puheenjohtajan kutsusta valmistelemaan hallituksen kokouksia. Sijoitustoimikunta kokoontui vuoden aikana kaksi kertaa.

Muistiliitossa noudatetaan Hyvä hallintotapa järjestössä -ohjeistusta (2011).

Henkilöstö ja talous

Muistiliitossa työskenteli vuonna 2021 keskimäärin 17 työntekijää. Alue-toimistot sijaitsevat Oulussa ja Jyväskylässä. Toiminnanjohtaja, järjestöjohtaja, kehittämispäällikkö ja talouspäällikkö olivat esihenkilöasemassa. Työsuhteista valtaosa oli toistaiseksi voimassa olevia, C-hankkeissa ja Ak11:ssä työskentelevät henkilöt olivat määräaikaaisissa työsuhteissa. Liiton henkilöstöllä on tehtäviin soveltuvat korkeakoulu- tai opistotason loppututkinnot.

Kehityskeskustelut järjestettiin keväällä ja niissä käytiin läpi työn tavoitteita, onnistumisia ja haasteita, työhyvinvointiin liittyviä asioita sekä työntekijän kehittymis- ja koulutustarpeita. Osaamista vahvistettiin osallistumalla erilaisiin ajankohtaisiin seminaareihin ja koulutuksiin, mutta myös työyhteisössä asiantuntija-alustuksilla ja keskusteluilla. Teemapajoja pidettiin kerran kuukaudessa ja toimistopalaveri joka viikko (ei heinäkuussa), lisäksi järjestettiin kolme yhteistä suunnittelupäivää.

Koronan vuoksi vuonna 2021 tehtiin enimmäkseen etättyötä. Terveysturvallisen työskentelyn takaamiseksi toimistoille hankittiin kasvomaskeja, kertakäyttöhanskoja sekä käsien desinfiointiainetta. Lisäksi työskentelyä toimistoilla porrastettiin siten, että toimistoilla ei olisi samanaikaisesti useita henkilöitä. Työhyvinvointiin kiinnitetään huomiota osana arjen työtä ja esihenkilötoimintaa, tarvittaessa myös yhteisin keskusteluin esimerkiksi teemapajoissa. Työhyvinvointia tukevat toimivat rakenteet ja selkeät prosessit, yhteisöllinen ja välittävä työkuulttuuri ja mahdollisuus sovitusti tehdä etättyötä. Työn kehittämisen tueksi oli mahdollisuus saada työnohjausta ja sekä yksilö- että ryhmätyönohjausta hyödynnettiin.

Käytössä olivat lounas- ja virikesetelit, lisäksi järjestettiin työhyvinvointipäivä sekä pikkujoulut. Yhteisöllisyyttä etättyössä pyrittiin parantamaan erilaisin etäaamukahvi- ja lounastapaamisin. Työsuojelupäällikkö ja -valtuutettu tekivät yhdessä työhyvinvointiryhmän kanssa toimintavuodelle työhyvinvointisuunnitelman. Syksyllä toteutettiin kolmen vuoden välein tehtävä työpaikkaselvitys sekä laadittiin työterveyshuollon toimintasuunnitelma vuosille 2022–2024 yhteistyössä työterveyshuollon palveluntarjoajan Pihlajalinnan kanssa. Työpaikkaselvityksen jälkeen on tehty kehittämistä valituista teemoista. Työterveyshuollon kustannukset ja sairauspoissaolot olivat tavanomaisella tasolla.

Työterveyshuollon palvelun tuotti edelleen Pihlajalinna Terveys Oy, joka tarjoaa palvelut myös Oulun ja Jyväskylän toimipisteiden työntekijöille.

Muistiliiton toiminnan rahoitus perustui toimintavuonna 2021 suurelta osin STEA:n avustuksille. Edunvalvontaa ja vaikuttamista, kehittämistyötä ja jäsenjärjestöjen tukea toteutettiin jatkuvilla yleisavustuksella ja Ak-avustuksella, määräaikailla C-projektiavustuksilla sekä Pirkko Vilppusen rahaston varoin.

Talouden raportointi toteutui kuukausittain ja hallitus sai säännölliset toiminnan ja talouden katsaukset. Talouden suunnittelun ja seurannan prosesseja kehitettiin entistä sujuvammaksi. Käyttöön otettiin budjetointi- ja taloudenraportointiohjel-misto. Rahoittajan antamat ohjeet ja aikataulut ohjaavat vahvasti prosesseja omalta osaltaan. Tilitoimisto TietoAkseli hoiti edelleen liiton palkkahallinnon.

Toimintavuoden loppupuolella saatiin STEA:n ilmoitus varallisuuslaskelmasta 2021, jonka mukaan Muistiliitto luokitellaan varakkaaksi vuoden 2022 avustusvalmistelussa. Tämä tarkoittaa 10 % omavastuuosuutta jatkuvissa sekä uusissa Ak- ja C-hankeavustuksissa. Muistiliiton talous on kuitenkin edelleen hyvässä tasapainossa. Laskevaan Veikkauksen tuottoon, mahdollisiin rahapelijärjestelmän ja kansalaisjärjestöjen rahoituksen muutoksiin tulee varautua tarkastelemalla liiton toiminnan ja talouden kokonaisuutta.

Varainhankintaa tehtiin resurssien mukaan. Toimintavuoden 2021 aikana saatiin yksi merkittävä testamenttilahjoitus ja lisäksi pienempiä lahjoituksia. Koronapandemian lyhyen ja pidemmän tähtäimen taloudellisia vaikutuksia arvioidaan edelleen huolellisesti.

1	Yleisavustus Ay1	540 000
2	Muistiyhdistysten ja niihin kuuluvien muistisairauksien asiantuntija- ja tukikeskusten (Muistiluotsi) sekä muistisairaiden ja heidän läheistensä puhelinneuvonnan (MuistiNeuvo) ja työikäistoiminnan koordinoimiseen valtakunnallisesti / Ak 7	460 000
3	Jäsenjärjestöille kohdistettaviin avustuksiin (toimintatuki)/Ak 12	45 000
	Yhteensä	1 045 000

Taulukko 1. Muistiliitolle myönnetty STEA-avustukset 2021

LIITE 1.

HALLINTO, RYHMIEN JÄSENYYYDET JA YHTEISTYÖVERKOSTOT

LIITTOVALTUUSTO

Anne Remes, liittovaltuuston puheenjohtaja
Sirpa Pietikäinen, liittovaltuuston varapuheenjohtaja

LIITTOHALLITUS

Merja Mäkisalo-Ropponen, puheenjohtaja
Sari Sarkomaa, 1. varapuheenjohtaja
Pasi Kivisaari, 2. varapuheenjohtaja,

Anne Merta, Varsinais-Suomen Muistiyhdistys ry
(varajäsen: Päivi Jussila Forssan seudun Muisti ry)

Tuula Auranen, Pirkanmaan Muistiyhdistys ry
(varajäsen: Paula Tommola, Kotkan seudun Muistiyhdistys ry)

Tarja Parviainen, Pohjois-Karjalan Muisti ry
(varajäsen: Reijo Ronkainen, Koillismaan seudun Muisti ry)

Jenni Kulmala, Etelä-Pohjanmaan Muistiyhdistys ry
(varajäsen: Marja-Liisa Karjula, Raahen seudun Muistiyhdistys ry)

Maija-Helena Keränen, Oulun seudun Muistiyhdistys ry
(varajäsen: Johanna Ojala-Niemelä, Lapin Muistiyhdistys ry)

Marja-Terttu Nuorivuori, Kouvolan seudun Muisti ry
(varajäsen: Juha Lappalainen, Helsingin Muistiyhdistys ry)

Markku Wulff, Pohjois-Savon Muisti ry
(varajäsen: Pirjo Tiikkainen, Keski-Suomen Muistiyhdistys ry)

PUHE- JA LÄSNÄOLO-OIKEUDELLISET:

Mauri Laine, Muistiaktiivi, asiantuntijajäsen
Katariina Suomu, toiminnanjohtaja, esittelijä
Anna Tamminen, järjestöjohtaja, hallituksen sihteeri
Minna Teiska, kehittämisspäällikkö
Johanna Virkanen, talousspäällikkö

HALLITUKSEN TYÖRYHMÄT

HALLITUKSEN TYÖVALIOKUNTA:

Merja Mäkisalo-Ropponen, puheenjohtaja
Sari Sarkomaa
Pasi Kivisaari
Jenni Kulmala
Maija-Helena Keränen
Katariina Suomu, esittelijä ja sihteeri

SIJOITUSTOIMIKUNTA:

Merja Mäkisalo-Ropponen, puheenjohtaja
Markku Wulff
Anne Merta
Katariina Suomu, esittelijä
Johanna Virkanen, sihteeri

MUISTILIITON HENKILÖSTÖ

- Anita Pohjanvuori, asiantuntija, työikäistoiminta
- Anna Salmi, järjestötyön asiantuntija Etelä-Suomi (perhevapaalla 1.1.–30.04.2021), työsuhde päättyi 30.6.2021.
- Anna Tamminen, järjestöjohtaja
- Anne Leinonen, viestintäkoordinaattori
- Emmaleena Niemi, asiantuntija, Iloa ja voimaa -hanke
- Johanna Virkanen, talouspäällikkö
- Kaisa Korhonen, toimistos sihteeri
- Katariina Suomu, toiminnanjohtaja
- Krista Pajala, muistiluotsikoordinaattori
- Mailis Heiskanen, neuvontakoordinaattori
- Minna Teiska, kehittämisspäällikkö
- Outi Ronkainen, suunnittelija Minun valintani -hanke (Anna Salmen perhevapaan sijaisena 100 % työajalla 1.1.–30.04.2021 ja 1.5.2021–31.12.2021 Minun valintani -hanke 100 %).
- Sanna-Kaisa Huhtala, järjestötyön asiantuntija, Väli-Suomi
- Satu Tommola, asiantuntija, muistiohjelman järjestöllinen toteuttaminen 31.5.2021, päivätoiminnan selvitys 1.6.2021 alkaen
- Sofie Klawer-Kallio, asiantuntija, muistiohjelman järjestöllinen toteuttaminen 1.3.2020–09.08.2021 ja 12.8.21–31.12.2021 Popsote 20% tuntityö
- Taina Laakso, järjestötyön asiantuntija, Pohjois-Suomi

PÄÄRAHOITTAJA

Veikkaus (STEA:n sosiaali- ja terveysjärjestöille myöntämistä avustuksista)

MUU HANKE- JA TUTKIMUSYHTEISTYÖ

- Kotona perheessä -hanke 2020–2022 (Perhehoitoliitto). Perhekodissa asuvien ikäihmisen hyvinvointia ja hyvää arkea tukeva kehittämistyö. Muistiliitto toi hankkeeseen muistisairauksien erityisosaamista sekä osallistui ohjausryhmään.
- Jangsterit-hankkeen kanssa tehtävä yhteistyö (Omaishoitajaliitto). Toteutui pääosin Omaishoitajaliiton Jangsterit-hankkeen koordinoiman NHV-asiantuntija-verkoston kautta, johon Muistiliitto toi asiantuntijuutensa. Edistetään nuorten hoivaajien tilanteen tunnistamista ja tunnustamisen vakiintumista perheissä sekä suomalaisessa palvelujärjestelmässä ja yhteiskunnassa.
- Ennakoiva saattohoitovalmennus – Tukea ja Taitoa -hanke 2020–2021 (Espoon ja Kauniaisten Omaishoitajat ja Läheiset ry). Muistiliitto toi hankkeeseen muistisairauksien erityisosaamista sekä osallistuu ohjausryhmään.
- Lupa puhua -hanke 2019–2022 (Suomen Muistiasiantuntijat). Kotona asuvien muistisairaiden ihmisten ja heidän puolisoitensa muistisairaudesta aiheutuvien huolten puheeksi ottamiseen ja rajoittamistoimien vähentämiseen räätälöidyn mallin avulla. Muistiliitto osallistui hankkeen ohjausryhmään.
- Hyvinvoiva kovalevy -vapaaehtoisten Aivoterveysakatemia tukemaan kohderyhmien aivoterveystta ja AVH-yhdistysten toimintaa 2021–2023 (Aivoliitto).
- Huonon kuulon ja muistin yhteyksien tunnistamiseen ja tukikeinojen luomiseen ikääntyneille verkosto- ja vertaistoiminnan, koulutuksen ja vaikuttamistoiminnan keinoin 2021–2023 (Kuuloliitto).
- Enemmän aikaa empatialle? Hoivatyön teknologiavälitteinen viestintä ja työhyvinvointi -hanke (Työterveyslaitos, TTL), Muistiliitto toimi hankkeen ohjausryhmässä.
- Uusia säveliä etsimässä 2021–2023 (Metropolia Ammattikorkeakoulu). Hanke vahvistaa omaishoitoperheiden hyvinvointia ja terveyttä yhteisöllisen, monitaiteisen musiikkitoiminnan avulla. Hankkeen rahoittaja: STM Terveyden edistämisen määräraha.
- MCI@work-hanke, Itä-Suomen yliopisto, Muistiliitto on mukana ohjausryhmässä (työikäiset).
- Safeguarding welfare in times of pandemics: towards collaborative governance of syndemics (WELGO), University of Eastern Finland (Strategisen tutkimuksen neuvoston (STN) PANDEMICS-haku)
- Rights, Needs, Remedies and Solutions – Access to Justice of Older People (REASON), University of Eastern Finland (Suomen Akatemia)
- Varjoja paratiisissa? – muistisairaana ihmisen oikeuksien toteutuminen hyvinvointivaltiossa (VAPA), Itä-Suomen yliopisto (rahoitus Koneen Säätiö)
- Queen Silvia Nursing Award Finland 2021 -yhteistyö
- Ikäopisto (Ikäinstituutti) -ohjausryhmä
- Kumppanuus hankehaussa Syvästi muistisairaiden ihmisten uskonnollisuus (Pirhonen, J.)

YRITYSYHTEISTYÖKUMPPANIT

VALTAKUNNALLISET JÄSENEDET

Euran Apteekki/Apteekkituotteet.fi
Dementia Products International Oy/Dementia Online Shop
Domedi Oy/Toimiva Koti
Holiday Club Oy
Intelles Informatica Oy/Suvanto Care
Solentium Oy/Memoera
Ettonet Oy
Puhti Lab Oy
Viveka Finland Oy /Muistijooga

MUISTIKONFERENSSIN NÄYTTÄILLEASETTAJAT

Nutricia Medical Oy
Verman Oy
Biogen Finland Oy
Neuroliitto ry / Maskun neurologinen kuntoutuskeskus

TILINTARKASTAJAT

Päävastuullinen tilintarkastaja HT-tilintarkastaja Anssi Pietiläinen

MUISTILIITON PERUSTAMAT ASiantuntijaryhmät

TYÖIKÄISTOIMINNAN ASiantuntijaryhmä

Anne Remes, Oulun yliopisto
Ulla Kaikkonen, Oulun Seudun Muistiyhdistys
Ari Rosenvall, Mehiläinen, Käypä hoito -suositus -työryhmä
Teemu Paajanen, TTL
Katja Hautsalo, TAMK, Helsingin yliopisto
Minna Rautiainen, KELA
Anu Laukkanen, omaisjäsen
Anita Pohjanvuori, Anna Tamminen, Muistiliitto

MUISTI-LEHDEN TOIMITUSNEUVOSTO

päätoimittaja Katariina Suomu, Muistiliitto
toimitussihteeri Anne Leinonen, Muistiliitto
Lea Froloff, toimittaja
Jouni Rasi, Pirkanmaan Muistiyhdistys
Ulla Korpela, Varsinais-Suomen Muistiyhdistys
Anne-Maarit Koivuniemi, Porin Seudun Muistiyhdistys
Ville Kujansuu, MAK Media

MINUN VALINTANI -HANKKEEN OHJAUSRYHMÄ

Raimo Juntunen, Raahen seudun muistiyhdistys

Katri Juntunen, Raahen seudun muistiyhdistys

Katja Burakoff, Kehitysvammaliitto

Hammar Teija, Terveiden ja hyvinvoinnin laitos

Minna Rosendahl, Varsinais-Suomen Muistiyhdistys

Outi Ronkainen, Minna Teiska, Muistiliitto

PÄIVÄTOIMINNAN SELVITYS -ASiantuntijatyöryhmä

Jenni Kulmala, Tampereen yliopisto

Mari Aaltonen, Tampereen yliopisto

Sari Kehusmaa, Terveiden- ja hyvinvoinnin laitos

Jari Pirhonen, Helsingin yliopisto

Marika Lindholm, Salon Muistiyhdistys

Jari Jokiluhta, Helsingin Muistiyhdistys

Satu Tommola, Katariina Suomu, Minna Teiska, Muistiliitto

LIITE 2.

MUISTILIITON KANNANOTOT, LAUSUNNOT JA MUUT KIRJOITUKSET

MUISTILIITON KANNANOTOT, LAUSUNNOT JA TIEDOTTEET

1. Lausunto osallisuustyöryhmän vammaispalvelulainsäädännön uudistusta koskevista ehdotuksista
2. Kuulemistilaisuus VALAS III, vammaispalvelulain uudistus vammaispalvelulain soveltamisalasta
3. Lausunto luonnoksesta valtioneuvoston periaatepäätökseksi kotimaan liikenteen kasvihuonekaasupäästöjen vähentämisestä
4. Lausunto VALAS III Uuden vammaispalvelulain soveltamisalaan ja asumiseen liittyvistä säännöksistä
5. Kuulemistilaisuus VALAS III, uuden vammaispalvelulain valmennukseen ja tukeen sekä henkilökohtaiseen apuun liittyvistä säännöksistä
6. Lausunto VALAS III vammaispalvelulain valmennukseen ja tukeen sekä henkilökohtaiseen apuun liittyvistä säännöksistä
7. Kuulemistilaisuus VALAS III, uuden vammaispalvelulain liikkumisen tukeen ja taloudelliseen tukeen liittyvistä säännöksistä
8. Lausunto VALAS III, uuden vammaispalvelulain liikkumisen tukeen ja taloudelliseen tukeen liittyvistä säännöksistä
9. Lausunto Muistiliiton kommentit Palliatiivisen hoidon ja saattohoidon laatukäsikirja
10. Lausunto kommentointipyyntöön työ- ja toimintakykytiedon konseptoinnista
11. Kuulemistilaisuus VALAS III, uuden vammaispalvelulain lyhytaikaiseen huolenpitoon ja päiväaikaiseen toimintaan liittyvistä säännöksistä
12. Lausunto VALAS III, uuden vammaispalvelulain lyhytaikaiseen huolenpitoon ja päiväaikaiseen toimintaan liittyvistä säännöksistä
13. Lausunto luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi sosiaalihuoltolain ja ikääntyneen väestön toimintakyvyn tukemisesta
14. Lausunto liikenne- ja viestintäministeriölle luonnoksesta liikenneturvallisuusstrategiaksi
15. Lausunto kuluttajansuojan Omnibus-direktiivin täytäntöönpanosta sekä puhelin- ja kotimyyntisääntelyn tiukentamisesta
16. Kuulemistilaisuus Meeting of the UN Expert on matters of older people Claudia Mahler
17. Lausunto asiakas- ja potilasturvallisuusstrategian ja toimeenpanosuunnitelman 2022–2026 luonnoksesta
18. Lausunto Suomen yhdistetty 24.–26. määräaikaisraportti YK:n kaikkinaisen rotusyrjinnän poistamista koskevan yleissopimuksen täytäntöönpanosta

19. Lausunto Madridin ikääntymistä koskevan kansainvälisen toimintasuunnitelman Suomen seurantaraportti (2018–2022)
20. Esteettömyysdirektiivi kuuleminen ja lausunto (yhteislausunto)
21. Liittovaltuuston kannanotto: Kunnan tulee tukea aivoterveellisiä elintapoja – panostus ennaltaehkäisyyn on investointi
22. Liittovaltuuston kannanotto: Henkilöstön määrä ei riitä takaamaan muistisairaana laadukasta hoivaa vaan tarvitaan erityisosaamista

MUISTIAKTIIVIEN KANNANOTOT

Yksin asuvien muistisairautta sairastavien huomiotta jättäminen helppoa – haitat epäinhimillisiä ja kalliita

LIITE 3.

MUISTILIITON VERKOSTOT JA YHTEISTYÖ 2021

Oikeudet ja osallisuus toteutuvat arjessa
Vammaisfoorumi hallitus (varajäsen)
Kokemustoimintaverkoston Keski-Suomen ohjausryhmä
Parasta Mies Muistiin -hankkeen ohjausryhmä
Uusia säveliä etsimässä -hankkeen ohjausryhmä
Potilasturvallisuusyhdistys
Perhehoitoliitto (kotona perheessä -hanke)
Kätketyt äänet -verkosto (vuotuisen kampanjapäivään liittyvä)
SOSTE Potilas- ja kansanterveysjärjestöjen verkosto (POTKA)
Kokemustoimintaverkosto (valtakunnallinen)
Omaishoidon verkoston viestijät
NHV Nuoret hoivaajat -asiantuntijaverkosto (Omaishoitajaliitto/Jangsterit- hanke)
MCI@work -hanke (työikäiset) -ohjausryhmä
Ihmisoikeusvaltuuskunta + sen ikääntyneiden oikeuksien jaosto
Valtaa vanhuus! -verkosto
SOSTEn VAHVA-verkosto
Muistiliiton oma: Kosketus-kampanja/Måndag
Muistisairaiden ja läheisten ohjaus ja palvelut toimivat
TOIMIA-verkosto (THL)
Enemmän aikaa empatialle?
Hoivatyön teknologiavälitteinen viestintä ja työhyvinvointi (TTL), ohjausryhmä
Ennakoiva saattohoitovalmennus - Tukea ja Taitoa -hanke (Espoon ja Kaun. Omaishoitajat), ohjausryhmä
Hjärningar- verkosto
GeroMetro
PuhEet
Liikenneturva (puhutaan ajoterveydestä)
SPEK turvallisuus
Esteettömyysfoorumi (Invalidiliitto)
KUVE (Kuntoutusverkosto/SOSTE)
POTKA (potilas- ja kansanterveysjärjestöjen verkosto/ SOSTE)
NepTuMus- hanke (Kainuun Muistiyhdistys ry.)
THL (Turvallisesti kaiken ikää 2021–2030 toimeenpanosuunnitelma/työikäiset)
POPSote koulutuspilotti
Muistiluotsiohjausryhmä Pirkanmaa
Muistiluotsiohjausryhmä Etelä-Pohjanmaa
Ota koppi -hanke (Koillismaan Seudun Muistiyhdistys ry.)
Avokuntoutusverkosto/ Luustoliitto

Aivoterveys vahvistuu ja muistisairauksien riskien tunnistaminen kehittyy

Biogen Finland -yhteistyö (Muistisairaahan hoitopolku työskentely ja raportti)

Aivoterveyslähettiläs-kouluttajien verkosto

Hyvinvoiva kovalevy (Aivoliitto C-hanke 2021–23)

Kuule ja Muista (Kuuloliitto C-hanke 2021–2023)

Olemme vahva ja vetovoimainen vaikuttaja

Kehittämistyön verkosto (yhdistysten hanketyöntekijöille)

Toiminnanjohtaja-verkosto (yhdistysten toiminnanjohtajille)

Vapa-verkosto (yhdistysten vapaaehtoistoiminnasta vastaaville)

Paasit (Pirkanmaan alueen aluetyöntekijät)

NV KYS ja TAYS

NV HYKS ja TYKS

SPR Tapaturmien ehkäisyverkosto

Sivis-verkko

KKV Kuluttajan suojaa ikäihmisille

Kansalaisareena

NV Oys

Pohjois-Suomen järjestötyöntekijöiden verkosto

HUS / terveystalo.fi Muistitalo-työryhmä

Työikäisverkosto (yhdistysten/luotsien työikäistoimijat)

SOSTEn toiminnanjohtajaverkosto

Alzheimer Europe (kokoukset)

Alzheimer Disease International (kokoukset)

Network Dementia and Indigenous people

STM Lääkinnällisen kuntoutuksen työryhmät

KELA yhteistyöwebinaari ja asiantuntijuus

Fabula Oy yhteistyö

MUISTILIITTO RY Pasilanraito 9 B, 00240 Helsinki
p. 09 6226 200 | www.muistiliitto.fi